

GeroMetro 2020-2022

Vanhusten kuntoutustoiminnan kehittäminen

Aila Halonen

Palvelupäällikkö Kotona asumisen tuki

Vanhus- ja vammaispalvelut

1.6.2022

GeroMetro – kuntoutus Vahvan yhteinen kehittämistyö

Keskeinen tavoite:

Kehittämisen tavoite on mahdollistaa, että ikäihmiset elävät toimintakykyisinä kotona

Mittari: lähtötaso 93,4% yli 75-vuotiaista 2020 -> Tavoite 2023 93,4% väestörakenteen muutoksesta huolimatta

Keskeiset toimenpiteet:

- Case-kuvaukset – millaisia kuntoutuksen polkuja asiakkailla tunnistamme ja tunnistettuihin haasteisiin ratkaisujen etsiminen
- Ennakoiva hyvinvointikartoitus: asiakkaita ohjaava digityökalu, joka antaa tietoa ja ohjaa toimimaan hyvinvointia tukien (sosiaali- ja terveyshyvinvointi) ja jos ns. riskipisteitä tulee niin ohjaa yhteydenottoon sotekeskukseen oikealle toimijalle (pilotoinnin suunnittelu osana Asiakasohjauksen kehittämistä Tulevaisuuden Sotessa)
- Henkilöstörakenteen muutos ja kehittäminen: terapeuttien osaaminen osana sairaalan, kotihoidon ja asumisen henkilöstöä - moniammatillisen osaamisen vahvistaminen asiakkaiden tarpeiden mukaisesti

Tunnistettuja kehittämisen tekoja, joilla tavoitteisiin päästään

- Lisätään tietoisuutta tarjolla jo olevista kuntoutuksen palveluista ja vahvistetaan viestintää (ideana mm. yhteinen sähköinen ilmoitustaulu)
- Luottamuksellisen ilmapiirin rakentaminen eri toimijoiden välillä vahvistaa sujuvia palveluketjuja
- Yhteinen ja selkeä asiakkuusprosessi
- Jatkuvuuden vahvistaminen / turvaaminen kuntoutuksessa

Kuntoutuksen verkoston keskeiset toimijat

- Projektiryhmä kokoontui kuukausittain suunnitelman mukaisesti eri teemoja työstäen.
- Ryhmä muodostui vanhusten kuntoutuksen toimijoista; terveyspalvelujen kuntoutus, Vantaan sairaalan kuntoutus, Erityisasumisen kuntoutus- ja arviointiyksikkö, kotihoito, kotikuntoutus, päivätoiminta, asiakasohjausyksikkö, ostopalvelut ja palvelujen järjestäminen.
- Kolmeen työpajaan kutsuttiin kuntoutuksen asiantuntijoita eri työpisteiltä.

Yhteisen kehittämisen keskeisiä saavutuksia

- Vanhusten kuntoutuksen toimijoihin tutustuminen
- Tiedon lisääntyminen eri kuntoutuspalveluista
- Yhteinen asiakkaaksi tulon prosessi ja sen kuvaaminen auttaa tunnistamaan tarpeita sekä palveluvalikkoa
- Yhteinen työtila kuntoutuksen toimijoille; ohjeita ja tietoa eri palveluista, kuntoutuksen toimijoiden yhteystiedot ja yhteydenotto kanavat, ajankohtaiset asiat ja tiedottaminen
- Yhteiset verkostotapaamiset säännöllisesti 2xvuodessa
 - Seuraavaan teemaksi vanhusten kuntoutus hyvinvointialueella
 - Mukaan kutsutaan kaupunkien (Vantaa ja Kerava) kuntoutuksen toimijat, liikuntapalvelut, kuntoutuskoordinaattorit

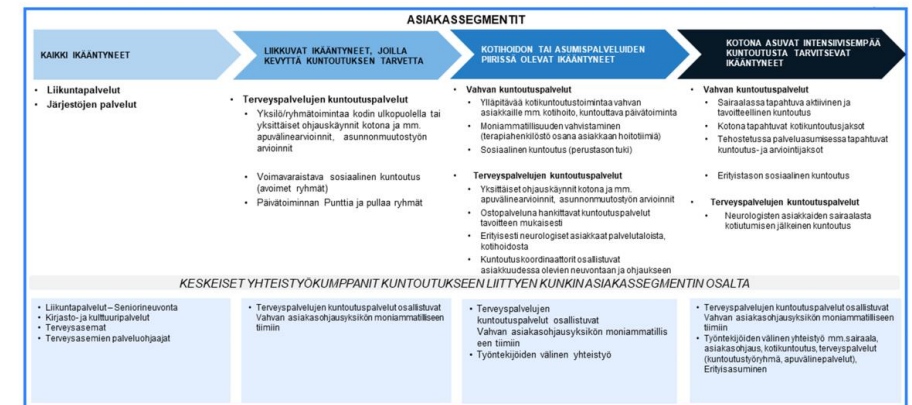
Kuntoutus ja ikäihmisten toimintakykyä vahvistava verkostotyö: tietoa palveluista ja toteuttajista

Tavoitteena hyvällä, moniammatillisella yhteistyöllä mahdollistaa ikääntyneen toimintakykyistä elämistä kotona.

Lisäsimme ammattilaisten tietoisuutta vanhusten kuntouttavista palveluista ja niiden toteuttajista. Jakaminen ja yhteistyön tiivistäminen olivat keskiössä oikea-aikaisten ja saumattomien palveluiden toteutumisessa. Mukana oli ammattilaisia yli organisaatioarajojen.

Yhteistyön tukena selkeät prosessit

Tietoisuus kuntoutuksen toimijoista lisäsi sujuvaa yhteistyötä eri tilanteissa. Asiakaspolun eri vaiheiden kuvaaminen selkiytti rooleja.

Keskeiset tuotokset kehittämistyöstä

- Yhteinen Teams-sivusto kuntoutuksen toimijoille
 - Yhteystiedot ja yhteydenotokanavat
 - Kuntoutuspalveluiden esittely perehdytyksen tueksi
 - Ajankohtaisia tietoja
- Säännölliset verkostotapaamiset kaksi kertaa vuodessa
- Vanhusten kuntoutuksen palveluvalikko kuvattu

Vahvan kuntoutuksen asiakkaaksi –tulon prosessi – yhteisen toiminnan tukena

1 Neuvonta ja ohjaus

Saan tietoa ja neuvoa palveluista.

Yhteydenotto on helppoa. Saan tarvittaessa ajan palveluohjaajalle.

2 Asiakasohjaus ja arviointi

Palvelutarpeeni kartoitetaan laaja-alaisesti.

Tulen kuulluksi ja etsimme yhdessä tarpeisiini sopivia ratkaisuja.

3 Järjestäminen

Saan halutessani lisätietoja palvelujen toteuttamisen vaihtoehdoista ja niihin liittyvistä valinnan mahdollisuuksista.

Saan tietää miten ja milloin palvelut käynnistyvät.

4 Palvelutuotanto

Saan palvelua ja arvioin sitä.

Mikäli tilanteeni muuttuu, kerron siitä työntekijälle ja tiedän, että asiaan tartutaan.

ASIAKKAAN NÄKÖKULMA

TOIMINNAN NÄKÖKULMA

Neuvomme ja ohjaamme

- Puhelinpalvelussa
- Neuvontapisteissä
- Huoliviestien kautta
- Sähköisten alustojen kautta

- Selvitämme palvelutarvetta laaja-alaisesti
- Ohjaamme erilaisista palveluvaihtoehdoista
- Tuemme asiakasta hänen hyvinvointia ja arkea tukevien ratkaisujen löytämisessä

- Käsittelemme asiakkaan asiaa moniammatillisesti
- Laadimme asiakassuunnitelman ja teemme tarvittavat päätökset
- Nimeämme tarvittaessa omatyöntekijän
- Informoimme asiakasta ja läheisiä

- Kerromme vaihtoehdot päätöksen mukaisista palvelujen tuottamistavoista
- Järjestämme ja käynnistämme palvelut
- Valvomme laatua ja seuraamme sopimuksen toteutumista asiakkaan ja palveluntuottajan kanssa

- Palveluntuottaja seuraa asiakkaan tilannetta jatkuvasti
- Palveluntuottaja on yhteydessä asiakasohjaukseen palvelujen tai toimintakyvyn muuttuessa
- Seuraamme palvelujen toteutumista seuranta asiakassuunnitelmien mukaisesti

Kuntoutuksen prosessi asiakassegmenteittäin – avuksi tunnistamaan erilaisia kuntoutustarpeita

KUNTOUTUKSEN PROSESSI KUVAAMAA ERI ASIAKASSEGMENTTIEN KAUTTA KUNTOUTUKSEEN LIITTYVIÄ ASIAKASTARPEITA.
TAVOITTEENA ON, ETTÄ ASIAKAS SAA TARVITSEMAANSA APUA JA TUKEA ARJESSAAN.

KAIKKI IKÄÄNTYNEET

- Tarvitsee tietoa oman hyvinvointinsa ylläpitämiseksi ja/tai vahvistamiseksi
- Pystyy hyödyntämään itsenäisesti liikuntapalveluja

LIIKKUVAT IKÄÄNTYNEET, JOILLA KEVYTTÄ KUNTOUTUKSEN TARVETTA

- Tarvitsee tukea arkielämän haasteisiin, kun toimintakyky on rajoittunut.
- Tarvitsee tukea arkipäivän toimintojen sujumiseen.
- Tarvitsee tukea terveyden sekä liikkumis- ja toimintakyvyn ylläpitämiseen.
- Tarvitsee ohjausta ja apua selviämään itsenäisesti ja käyttämään omia voimavaroja.
- Tarvitsee iän, kipujen, sairaalasta kotiutumisen tai vaikean vamman vuoksi tukea selviytyä normaalista arjesta.

KOTIHOIDON TAI ASUMISPALVELUIDEN PIIRISSÄ OLEVAT IKÄÄNTYNEET

- Tarvitsee toimintakykyä ylläpitävää ja vahvistavaa tukea
- Tarvitsee tukea terveyden sekä liikkumis- ja toimintakyvyn ylläpitämiseen.
- Tarvitsee sosiaalista kuntoutusta

INTENSIIVISEMPÄÄ KUNTOUTUSTA TARVITSEVAT IKÄÄNTYNEET

- Tarvitsee aktiivista tukea, koska toimintakyky on alentunut ja tarvitsee aktiivista kuntoutusta kotona turvallisen ja hyvän asumisen tukemiseksi.
- Tarvitsee tukea, koska ei pysty osallistumaan kodin ulkopuoliseen kuntouttavaan toimintaan esim. Liikuntapalvelujen toimintaan, terveyspalvelujen yksilöfysioterapiaan / ryhmätoimintoihin
- Tarvitsee ympärivuorokautista kuntouttavaa hoivaa sekä intensiivistä ja tehokasta kotiutumista/ kotona asumista tukevaa kuntouttamista.
- Tarvitsee sairaalassa tapahtuvaa kuntoutusta
- Tarvitsee sosiaalista intensiivistä kuntoutusta

Kuntoutuksen prosessin toimijat ja roolit – kuntoutuksen palveluvalikon tuntemus tärkeää

ASIAKASSEGMENTIT

KAIKKI IKÄÄNTYNEET

- Liikuntapalvelut
- Järjestöjen palvelut

LIIKKUVAT IKÄÄNTYNEET, JOILLA KEVYTTÄ KUNTOUTUKSEN TARVETTA

- **Terveyspalvelujen kuntoutuspalvelut**
 - Yksilö/ryhmätoimintaa kodin ulkopuolella tai yksittäiset ohjauskäynnit kotona ja mm. apuvälinearvioinnit, asunnonmuutostyön arvioinnit
- **Vahvan kuntoutuspalvelut**
 - Voimavaraistava sosiaalinen kuntoutus (avoimet ryhmät)
 - Päivätoiminnan Punttia ja pullaa ryhmät

KOTIHOIDON TAI ASUMISPALVELUIDEN PIIRISSÄ OLEVAT IKÄÄNTYNEET

- **Vahvan kuntoutuspalvelut**
 - Ylläpitävää kotikuntoutustoimintaa vahvan asiakkaille m.m. kotihoito, kuntouttava päivätoiminta
 - Moniammatillisuuden vahvistaminen (terapiahenkilöstö osana asiakkaan hoitotiimiä)
 - Sosiaalinen kuntoutus (perustason tuki)
- **Terveyspalvelujen kuntoutuspalvelut**
 - Yksittäiset ohjauskäynnit kotona ja mm. apuvälinearvioinnit, asunnonmuutostyön arvioinnit
 - Ostopalveluna hankittavat kuntoutuspalvelut tavoitteen mukaisesti
 - Erityisesti neurologiset asiakkaat palvelutaloista, kotihoidosta
 - Kuntoutuskoordinaattorit osallistuvat asiakkuudessa olevien neuvontaan ja ohjaukseen

KOTONA ASUVAT INTENSIIVISEMPÄÄ KUNTOUTUSTA TARVITSEVAT IKÄÄNTYNEET

- **Vahvan kuntoutuspalvelut**
 - Sairaalassa tapahtuva aktiivinen ja tavoitteellinen kuntoutus
 - Kotona tapahtuvat kotikuntoutusjaksot
 - Tehostetussa palveluasumisessa tapahtuvat kuntoutus- ja arviointijaksot
 - Erityistason sosiaalinen kuntoutus
- **Terveyspalvelujen kuntoutuspalvelut**
 - Neurologisten asiakkaiden sairaalasta kotiutumisen jälkeinen kuntoutus

KESKEISET YHTEISTYÖKUMPPANIT KUNTOUTUKSEEN LIITTYEN KUNKIN ASIAKASSEGMENTIN OSALTA

- Liikuntapalvelut – Seniorineuvonta
- Kirjasto- ja kulttuuripalvelut
- Terveysasemat
- Terveysasemien palveluohjaajat

- Terveyspalvelujen kuntoutuspalvelut osallistuvat Vahvan asiakasohjausyksikön moniammatilliseen tiimiin

- Terveyspalvelujen kuntoutuspalvelut osallistuvat Vahvan asiakasohjausyksikön moniammatilliseen tiimiin
- Työntekijöiden välinen yhteistyö

- Terveyspalvelujen kuntoutuspalvelut osallistuvat Vahvan asiakasohjausyksikön moniammatilliseen tiimiin
- Työntekijöiden välinen yhteistyö m.m. sairaala, asiakasohjaus, kotikuntoutus, terveyspalvelut (kuntoutustyöryhmä, apuvälinepalvelut), Erityisasuminen

Yhteistyössä on voimaa!

Tunnistettuja tarpeita yhteiselle kehittämislle jatkossa:

- Asiakaskokemuksen selvittäminen erityisesti palvelujen siirtymävaiheissa
- Hyvän verkostoyhteistyön turvaaminen hyvinvointialueella

Kiitos!

Aila Halonen
Kotona asumisen tuen
palvelupäällikkö
Puh. 050- 314 5629

